

HETI LAP.

A zentai járás és környékének közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

EGYES SZÁM ÁRA 5 KR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SCHVARTZ SÁNDOR
könyvkereskedése,
hová úgy a lap szelle-
mi részét illető közle-
mények, mint az előfi-
zetések és hirdetések
is küldendők.
Kéziratok vissza
nem adótnak.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . 2 frt
Fél évre . . . 1 frt

Hirdetési díjak:
Egész oldal 16 frt
Fél " . . . 8 frt 50
Negyed " . . . 4 frt 50
Bélyegdíj 30 kr.
Táblázati hirdetésnél
megfelelő engedmény.
Nyilvántartott
sora 10 kr.

Az új év küszöbén.

Zenta, 1888. decz. 30.

(V. S.) Ismét egy év merült az idők végtelen tengerébe s egy másik ujnak félve, remélve állunk küszöbén. Az embernek Istentől öröklött természete a reménykedés, de a gyakori esalatkozás mír eleve mintegy sejtő félelemmel tölti el szíveinket.

Reménylünk és félünk is egyuttal, mert a lefolyt tizenkét hó, épen úgy, miként a többi, sokra megtaníthatott bennünket és ismereteink, tapasztalataink tárát bőven gyarapíthatta. Megtanulhattuk, hogy a levegőben várakat építeni nem lehet, hogy tulesigázott vágyakat ne tápláljunk, reményeinket bármely irányban a mérséklet illő fokán túl ne emeljük; mert akkor esalatkozhatunk, s a esalódás mindenkor keserű. Megtanulhattuk mikép a szeretet csak a régiek meséje, a barátság érzelme csak a nyelven függ miről a szívnek tudomása sincs, míg ellenben az emberi test e legnemesebb részének mindkét pítvara és kamarája a boszu, a gyűlölet, az irigység, az önérdék haszonlesés nentelen érzésének duzzadt idegszálaival vannak betöltve, honnan az emberi test többi működő részeit folytonos mozgásban tartják embertársaink úgy erkölcsi mint anyagi megrontására.

Pedig hát a keresztény vallás tanítja: „Szeresd az Istent, mindenek felett és szeresd felebarátodat mint tenmagadat!” Isten e két fő parancsának ugyan manapság nem igen igyekszünk eleget tenni, Feláldozó szeretet helyett egymás iránt táplált s egymásra törő gyűlölet foglalja el kebleinkben azt a szent helyet, melybe üdvözítőnk példája szerint csak a szeretet érzelmének kellene lakoznia.

Miert a gyűlölködés és kaján irigység köztünk, mely még a lenyelt falat kenyeret is sajnálja embertársától? Hiszen szeretni könnyebb s áldásosabb, mint egymás boldogságát és jólétét megsemmisíteni.

Minden boldogtalanságnak saját hivatkozásunk, nentelen makaességünk, nagyraagyásunk és lelkiismeretünk erőszakos elnémitása az első forrása.

Ezen nyavalában szenved városunk is, melynek polgársága egymással meghasonolva, már éveken keresztül egyik a másikonak szellemi és anyagi erejét teljesen tönkre tenni igyekszik. És nincs mentő kéz mely az egymásra törő ellenfelek éles fegyverét megakadályozza a folytonos vagdal-

kozásban, minek keserű levét végre is jobbsorsra érdemes városunk iszsza meg.

Reménylünk is félünk az új év küszöbén. Reménylünk, mert talán a jó Isten megkönyörül végre is rajtunk s mentő kezét küld, ki a süppedő hinárból városunkat kiemelje, de félünk, hogy a mentő kéz nyújtását önmagunk fogjuk nyakas büszkeségből és fellüvöködöttségéből visszautasítani

Pedig elkelve már a szép egyetértést, mely városunk felvirágzásának egyedüli alapköve lehet. „Concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur.”

Ennek megfontolása legyen új évi elmélkedésünk főtárgya s ha városunk minden egyes polgára szívére téve kezét, mondja: én vétkem! — úgy Zenta városa még nem sokára a legjobb létnek fog örvedeni.

Hogy így legyen, azt kívánjuk új évi ajándékuul derék városunk közönségének.

B o l d o g u j é v e t !

A „Zentai Gazdakör“ közgyűlése.

A „Zentai Gazdakör“ 1888-ik évi rendes közgyűlését f. decz. hó 26-án, Karácsony másodnapján, d. e. 10 órakor tartotta meg. A közgyűlést, melyen mintegy száz körbeli tag jelent meg, Tóth Lajos elnök, akkor még alelnök vezette, ki elnöki megnyitó beszédében felhívta a közgyűlést s a gazdaközönség figyelmét azon körülményre, hogy ha a művelt külföldnek gazdasági viszonyait tekintjük, akkor tapasztaljuk, hogy a magyar gazdaság még csak átmeneti korszakot éli, a külterjes gazdálkodásról a belterjesre, s ez a legzűlsőséges korszak. A művelt külföld példájára — ha boldogulni akarunk — hozzá kell szólni a gondolathoz, hogy a földbirtok egy részét takarmánytermelésre kell fordítani, s az állatokat istállóban kell tenyészteni, még pedig a birtokarányhoz képest lehető sokat, mert az állattenyésztés a mezőgazdaság lelke. — Mikor a „Zentai Gazdakör“ működését megkezdette, legelső céljául tűzte ki az állattenyésztést; ezek legnemesebbike a ló. S ez irányban a gazdakörnek sikerült oda hatni, hogy a tek. városi képviselő testület, e célra 150 frt évi összeget nyert; így tartott aztán a kör Pünkösdi másodnapján esikökiállítás 100 frt díjazással és Szent István napján löversenyt 10 arany pályadíjjal. — Előadja elnök ezután, hogy a gazdakör az „Első Magyar Áll. Biztosító Társaság“-gal még ez év május havában szerződésre lépett oly feltételek mellett, hogy a Gazdakör a biztosítási eszme terjesztése mellett arra törekszik, hogy tagjai nevezett Biztosító Társaságnál illetve annak zentai ügynökénél Elek János urnál biztosítsanak; ezért a társaság a nála

biztosító de csak gazdaköri tagokat 20% árleendésben reszesíti s a kör pénztárba is az általuk eszközölt biztosítások után bizonyos % fizet. S hogy e szerződés úgy a kör tagokra, mint a Gazdakörre nézve mily nagy előnnyel s haszonnal jár kitűnik abból, hogy Elek János gazdaköri biztosító ügynök ez ideig mint első évi perzent jutalékot 78 forintot fizetett be a kör pénztárba. — Ezen körülmény oly kellemesen lepte meg a közgyűlést, hogy Elek János urnak működéseért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Felolvasatott ezután a könyvtári jelentés mely szerint az 1888. évben szereztetett 67 mű, 118 kötetben. Értéke 112 frt. Így ez idő szerint az egész könyvtárban van 461 kötet könyv 453 frt 47 kr értékben. Elnöki felhívásra Örvény Iván ur felolvassa a pénztárvizsgáló bizottság jelentését a pénztár állapotáról, mely szerint a „Zentai Gazdakör“ 1888-ik évi bevétele tagdíjakban volt 517 frt, ezenkívül a múlt évi pénzmaradvány, a bál s felolvasási jövedelmek 434 frt 68 kr. összesen 951 frt 68 kr. Ebből levonva az 1888-ik évi összes kiadás 744 frt 40 kr. a kész pénz maradvány 207 frt 28 kr. tesz. hozzájárul ehhez még 159 frtnyi tagdíj hátralék. Mely pénztári állapot a közgyűlés által tudomásul vétetvén, a felmentés a pénztárnoknak meg adatik. Erre a jövő évi költségvetés, mely a közgyűlés által elfogadott 395 frtban állapított meg.

Ezek után Tóth Lajos elnök a gazdakör anyagi ügyei mellett szép szavakban megenlekezik még mint a gazdakör összetartó kapasáról tek. Gombos Gábor elnök urról a kör eddigi erkölcsi támogatásáról, akinek emléke hogy a kör életében megrögzítessék, ajánlatára a közgyűlés Gombos Gábor urat a „Zentai Gazdakör“ tiszteletbeli elnökévé választotta s neki erről egy díszes okmány kiállítását határozta el.

Erre Zsarkó Antal ur korelnöklete alatt az új fiztikar a következőképen választatott: Elnökké közfelkiáltással egyhangulag Tóth Lajos gym. tanár ur választatott I. alelnök lett: Papp Antal; II. alelnök: Burány Jenő; Titkár: Forray Ferenc; könyvtárnok: Szűcs Lajos ur, pénztárnok: Kincses István; körgazdák: Erdélyi Lukács, Márkus Márton; Zászlóőr: Kalmár J. Antal, mind annyian egyhangulag. Megválasztattak első sorban II. elnökké Hevér Péter, pénztárnokká Reiger Ignác urak, de kik nevezett állásokat nem fogadván, nekik eddigi működésüket a közgyűlés Mikosevits József ur indítványára egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A választmány pedig 30 tagból állított meg.

Enek megtörténtével Tóth Lajos elnök újra elfoglalván az elnöki széket, indítványozza a körnek fogyasztási szövetkezetté való alakulását, mit a közgyűlés Örvény Iván ur előterjesztése alapján el is fogadott, még pedig oly formán, hogy a Gazdakör valamelyik kereskedővel szerződésre lépjen hogy a kör tagok bizonyos gazdasági fogyasztási cikkeket mint petroleom, gépolaj, kenőes, gáliczkő, cukor, kávé stb. meghatározott % leszállítás mellett kapjanak. Ezen javaslat kidolgozásával, s a további intézkedések megtételével a választmány bizatík meg, egyelőre azonban a fo-

gyasztási szövetezet a közgyűlés által meg. alakultnak mondatott ki.

Elnöki indítványra a közgyűlés elhatározta az állandó esikő-kiállítás s lövészny rendezésén kívül, még ez évben egy szántás-verseny rendezését is, melyen három eseléd lesz díjazva 3. 2 és 1. drb. arannyal.

Ezek után a közgyűlés megemlékezvén a gymnasiumi tanári kar fáradságtalan munkásságáról kik, felolvasásaikkal a körnek nem csak szellemi és erkölcsi támogatására szolgáltak, hanem tekintélyes anyagi hasznot hajtottak; megbecsülhetlen munkásságukért a közgyűlés nekik jegyzőkönyvi köszönettel adózott.

Jegyzőkönyvi hitelesítőikül Zsarkó Antal és Hevér Péter urak kiküldetvén Tóth Lajos elnök a közgyűlést ezzel befejeztetnek nyilvánította. Z.

A családi nevelés ferdeségeinek orvoslása a népiskolában. *)

(Folytatás.)

Mindezen hibák és fogyatkozások kiirtása nem okozna leküzdhetlen nehézséget a tanítóknak, ha azon időszakban, midőn a gyermek iskolába jön, megszünnék reá családja befolyást gyakorolni, de éppen az a bökkenő, hogy míg a tanító teljes erővel igyekszik a gyermek ferde nevelését ellensúlyozni, sőt megsemmisíteni, addig otthon a gyermek újabb és újabb hibákat sajátít el; a tanítótól nyert utasításokat, figyelmeztetéseket, az iskolába megszokott illendőséget, szelidséget rendszeren csak házuk kapujáig viszi, ott ismét — legalább kezdetben — kitör belőle családi nevelésének eredménye.

Még szerencse, hogyha a tanítót nevelési rendszerével együtt a család otthon gúnytárgyává nem teszi, mert rendszeren a hibák, sőt bűnök olyanok, melyekben a szülők is leledzenek, s melyek elnézés vagy meggondolatlanság folytán a gyermek által elsajátítottván, vele az iskolába hurcoltatnak pl. káromkodás, tisztátalanság, rendtelenség stb.

A tanító igyekeztvén erről tanítványait minden áron szigorú következetességgel leszoktatni, megtörténik, hogy a fogékony jóindulatu gyermek hamar elsajátítja és felfogja tanítója szavait, melyek eredménye egész egyéni állapotát lassan-lassan átídomitják.

Az erkölcsi jobbulás ezen állapotban a gyermek sokszor oly megjegyzést tehet otthon egy vagy más ferde dologra, hogy a kevésbé művelt szülők abban ezélszt látván saját dolgaikra, a gyermek előtt annak tanítója ellen fordulnak s meggondolatlan durvaságukkal saját gyermekükben az erkölcsi fejlődés esirait teszik tönkre.

Az iskolában felvett növendékre az első jó benyomások maradandó értékűek. Ha a gyermeket az iskolában tisztaság környezi, ha látja tanítóján, tanuló társain a tisztaságot, ha észreveszi, hogy a tanterem tiszta, anélkül hogy tudná, jó hatást tesz lelkületére.

Midőn pedig erre figyelmeztetjük is, szégyenelni fogja tisztátalanságát és saját igyekezetéből ő is tisztán óhajtt megjelenni.

Csak az a baj, hogy ezen hajlam sok gyermeknél szalad el és ha tanítója nem szigorúan következetes, mihamarabb piszkos kezeket és fésületlen fejet kénytelen szemlélni.

Ha azonban a tanító naponként végig siklik tanítványai sorain és a tisztaság ellen vétőket rendre utasítja, ugyszólván megszégyeníti, ezen szégyenérzet nyomása alatt és az attól való félelem következtében csakhamar száműzve lesz isko-

*) A délmagyarországi tanítóegylet n. beeskeréki főkegyeletének közgyűlésén, földünk Novoszel János tanító köztetszésben részesült munkálata ez, melyet eléggé érdekesnek és tanulságosnak tartunk t. olvasóinkkal is megismertetni. Szerk.

lájából a tisztátalanság s amit előbb a gyermek kényszerből tettek, később megszokásból a tisztaság iránti szeretetből önként fognak tenni. A tisztaság megkedveltetésével párhuzamban a rend követését állandósítjuk meg.

Hogyha a gyermeknek testén, öltözetén nem tűrjük a szennyet, még kevésbé szabad írásbeli füzetain vagy könyvein tűrni, Némely gyermeknek szokása könyveire és füzetekre különféle alakokat firkálni, a lapok szelvéit összeírni, ez illethen és rendetlen dolog.

A tanító az ilyen gyermeknek megmutatja saját könyveit, társainak tiszta taneszközeit és beláttatja vele, hogyha nem tarja tisztán tanszereit, rút dolgoi követ el, melyet sem mi nem szeretünk, sem más, mit azáltal bizonyítunk be, hogy bánásmódunk a tiszta és rendes gyermekekkel szemben nyájásabb mint a tisztátalan és rendetlen gyermekekkel szemben.

Ez bántani fogja a kis gondatlant s már csak azért is, hogy újlag kiérdemelje elvesztettnek hitt szeretetünket, igyekszik rendes és tiszta lenni.

Akinél azonban az enyhe eszköz nem használ, büntessük meg azáltal, hogy tiszta és rendes társaitól mindaddig külön ültessük, míg meg nem javul.

A rend megszokása az iskolában arra vezet a tanulót, hogy az utcán és otthon is rendes legyen.

Az iskolában könyveinek rendes helye van nem vész el semmije.

Figyelmeztetjük, hogy otthon is válaszszon könyveinek egy jó helyet, ahol tartani fogja és otthon sem fog semmije elhanyagolni. Később, ha megkérdezzük, hogy választott-e már otthon helyet taneszközeinek, örömmel igyekszik elmondani, hogy igenis otthon most itt és itt tartja eszközeit és azóta nem vészett el semmije.

(Folytatás következik.)

Helyi és vidéki hírek.

— E. évi december hó 26-án tisztelgett a zentai izr. hitközség küldöttsége Boromisza János polgármester unól, Bergel Emil hitoktató a küldöttség szónoka, következő beszédben üdvözölte az újonnan megválasztott polgármestert: Hitközségünk képviselőtestületének tegnapi ülésében egyhangulag elhatároztatott, hogy Tekintetességed polgármesterré lett megválasztatása alkalmából küldöttségileg üdvözöltessék. E határozat értelmében tisztelettel jelentünk meg Tekintetességed színe előtt hogy irányában táplált érzelmeinknek kifejezést adjunk. Ama kiváló társadalmi és polgári erények, melyet Tekintetességedet díszítik valamint azon körülmény hogy Tekintetességed egy kinevezés útján nyert diszes és végleges állást feloldozott egy bár szintén diszes de a változó viszonyok csekélyeinek kitétt ideiglenes állásért feljogosít mindnyájunkat azon remény táplálására hogy e fontos hivatalt a leghivebben fogja betölteni, hogy ama nehéz feladatokkal, melyek megoldásra várnak a legsikeresebben fogja megoldani, hogy a mindnyájunk által áhitozott közbékét, békés együttélést s harmonikus együttműködést városunk anyagi javán erkölcsi boldogságán a legnagyobb mértékben elő fogja mozdítani. Fogadja csztalan tiszteletünk s nagyrabecsülésünk nyilvánítása mellett legbensőbb üdükívánatainkat, vegye hitközségünket s felekezeti érdekeinket hathatós pártfogásába s legyen meggyőződve hogy nemcsak szóval hanem szívvél és lélekkel e városnak hí polgárai vagyunk, kik késznek lesznek polgármesterüket buzgó s loyális törekvéseiben tettel is támogatni. Isten éltesse. E beszédre nyert válaszbán Boromisza polgármester ur kiemelte hogy rövid egy év alatt megfognak Zentán változni a viszonyok. Ő dolgozni s dolgoztatni fog minden igényt kielégithessen és városunkban az áldáshozó béke helyreálljon.

— Horovitz Poldi, tiszt. barátunk elvégre mégis magára alkalmazta a biblia ama mondatát: „Nem jó az embernek egyedül lenni!” Beállott

— azaz hogy egyelőre még csak beállani szedekozik — a tisztességes és becsületes feleséges emberek sorába. Szóval a számvévo ur önmagával is leszámolt: nősülni fog! A napokban tartotta meg ugyanis Baján eljegyzését a bájos Deutsch Janka kisasszonnyal. — Szívünkbelől kívánjuk tiszt. barátunknak, hogy házasesletének derült egót ne zavarja meg soha sem deficités „költségeloirányzat”, sem semmiféle házi „ellenzék”! Állandó boldogság legyen mindég ház-tűzhelyének fűszere!

— Uj polgármesterünk — a mint halljuk generális söpretést rendezett a városházban. Minden nem odaváló (két lábú) szeméttől megtisztogatta a hivatalokat. Nagyon bölesen!

— Halálozás. Balogh Károly György urat és családját nagy veszteség érte. F. hó 21-én költözött el örökre körükből, művelt lelkületű leánya, Anna. Temetése f. hó 23-án, városunk előkelőségének általános részvéte mellett ment végbe és ha más nem, ugy ezen általános részvét bizonyára enyhítendi a mélyen sújtott család fájdalmát. — A szétküldött gyászjelentés közvetkezőleg hangzik: Alulmegnevezettek fájdalommal értesítik rokonaikat, barátjaikat, ismerőseiket, hogy szeretett leányuk illetve testvérük Balogh Anna 29 éves korában, két heti szenvedés után hagymázos tüdőlobban 1888. december 21-én délután 2 órakor meghalt. Hült tetemei a zentai sírkertben 1888. évi december 23-án délután 3 órakor fognak örök nyugalomra tetetni. Zentán, 1888. évi december 22-én, Balogh Károly György és neje Hoffelner Ilona szülők, Balogh Miklós, Balogh Pál, Balogh Etelka férjezett Materényi Jánosné, Balogh Vincze Máté, Balogh Mariska férjezett Kantz Adolfné, Balogh Cornelia férjezett Keller Antalné, Balogh Bertalan.

— A helybeli izr. nőegylet f. hó 26-án tartá meg tisztújító közgyűlést, melyen a tagok szép számban jelentek meg. Az elnök az évi beszámolás után saját és a tisztikar nevében állásáról leköszönvén, felhívja a közgyűlést a tisztújítás megejtésére. A jelenlevők azonban ugy a volt elnököt, valamint a tisztviselőket és három választmányi tag kivételével a volt választmányt újra egyhangulag megválasztották. A választmányba új tagokul megválasztattak: Jakobovits Arminné, dr. Flesch Miksáné és Hacker Béláné

— Veszelinovits János, Zentának ezen egyik eredeti alakja kit „Jancsika” néven hitt és ismert az egész város, elköltözött az árnyék-világból. Fialat korában kaczkias kereskedő segéd, később kir. bir. végrehajtó volt. Hires volt arról, hogy az egész kerek földet szerette volna bevetni — „tambura maggal; Nyugodjék békével!

— A „Zentai Gazdakör” új év napján Homay-féle körü helyiségben könyvtára gyarapítására felolvasást tart, melyre a Gazdakör tagjai és a t. közönség tisztelettel meghivatik. Felolvasó Szücs Lajos gymn. igazgató ur lesz. A felolvasás kezdete esti 7 óra.

— A „Takaré- és Hitel-Részvénytársaság”-nál, mely működését kedden az 1889-ik évi január hó 1-én megkezdí, heti 20 kros betétekre aláírási iverk becsajtatnak ki és ezért 6 százalékos kamatozásért kezeskedik. Midőn erre t. olvasóink figyelmét felhívjuk, egyszersmind ajánljuk biztos tőkegyűjtésre a takarékoskodás ezen módját.

— Nyilvános köszönet. Kérjük alólírottak mindazon tisztelt barátinkat ismerőseinket Zenta város azon polgárait, kik Balogh Anna felejtethen edes gyermekünk f. hó 23-án végbement temetésén nehéz fájdalmunk iránti részvétüknek nagyrabecsült s vigasztaló megjelenésük által adtak kifejezést, fogadják mélyen érzett halás köszönetünket. Legyen mindnyájukon Isten áldása! Zentán, december 26-án, 1888. Balogh Károly György ügyvéd, és neje Hoffelner Ilona.

— A gőzfürdő elromlott csövei helyett végre valahára megérkeztek az újak és így ezután minden szerdán és szombaton lesz rendes gőzfürdők.

— Időjárásunk teljesen tavaszi jelleget kezd ölteni, s mi pedig nem igen kívánatos kivált a vetésekre, míg a folytonos száraz időjárás mellett amugy is igen rosszul néznek ki. Hiába, még

egy telet sem evett meg — a kutya! félős, hogy az idő hidegre fordulával vetéseink még inkább elsatnyulnak, sőt egészen kivészhetnek.

— A közs. iskolaszék azon határozatát, mely szerint a kültéri népiskolát I. II. III. osztályai helyett, I. egy tanteremben, egy tanító vezetése alatt ezentul csupán az I. osztály hagyassék meg. — a megyei kir. tanfelügyelőség jóváhagyólag tudomásul vette s ebből kifolyólag: már a legközelebbi napokban el fog rendeltetni az illető osztályok szétválasztása.

— Biagos magyar helység is valószínű, hogy a híres német recitator, Biagosch György, ki f. hó 26. és 27-én a Casino helyiségében előadást tartott, magyar származása. Biagosch ur tart is erre valamit és magán beszélgetés közben szívesen tér át annak kinyilvánítására. Ebben rejlik oka annak is, hogy recitatumai közé magyar jeleseink németre átfordított termékeit szívesen fogadják; kár hogy a magyar nyelvet nem érti és jeles előadásait csak azok azok élvezhetik, kik németül is értenek. Valóban élvezetes estét szerzett mindazoknak, kik ez előadások valamelyikén jelen voltak. Előadta többek közt Petőfy „Órült*-jét és „Kis béres*-ét német fordításban. Goethenek „Erlkönig*-jét, Radicevics „Imá*-ját, Shakespeare „Julius Caesar*-jából a foru i jelenetet stb. Az előadás oly tetszésben részesült, hogy némely darab végeztével a tapsvihar alig akart szünni.

— Postakönyvek már a múlt év óta nem adatnak a közönségnek a postahivatalban. Szabályszerűen összeállított postakönyveket készleten tart Schvarecz Sándor könyvkereskedése.

— Csodálatos jelenség. „A természet belső titkaiba teremtettt szellem nem hat be“ így hangzik a nagy öballelmondása, de mint minden sokat mondó ítéletnek, úgy ennek is kétféle jelentősége van, mert szerencsés, bár esetleges találmányok által a természet titkait gyakran ellesik. A természetben leginkább uralkodó erő a jelenléte közé mindenek előtt azon bajok tartoznak, melyeknek az emberi nem alá van vetve és ezek közé tartozik megint azon titokteljes baj, melyet „czukorbetegségnek“ neveznek. A betegség-jelenségek közt, melyek majdnem kivétel nélkül diabetikusoknál mutatkoznak, nagy éhesség és olthatatlan szomja legkínzóbb. És noha az ily beteg az étkek és italok nagy mennyiségét költi el, az elsoványodás mind a mellett állandóan tart, úgy hogy a diabetikus úgy szólva éhen hal meg. Ez arra mutat, hogy nem a táplálék mennyiségének és vegyi tartalmának hiánya, hanem az emésztő szervek működés-képtelensége idézi elő ezen állapotot. A diabetikus nem abból állítja elő a czukrot, a mivel táplálkozik, hanem abból, a mit nem emészt el. A máj ezen hiányosan megemésztett étkeket csak mint czukrot viszi át a vérbe, melyek mint a test fejlesztésére képtelen anyagok a vesék által mint czukor elkülönítetnek. Egy gyógyszernek mely ezen betegségnél sikerhez juttasson, kell az emésztő szervekre, máj és vesékre egyidejűleg gyógyítólag hatni, mint ezt Warner Safe Diabet Curája eszközöli, mely kellő és alkalmas diéta és elegendő mennyiségben való használat által bizton teendő. Dr. Czibák I. ezen szeréről a következőket írja: Warner Safe Diabetes Curáját illetőleg jelentem hogy 2 héttel ezelőtt egy beteg, ki csukorerőltetésben szenved ezen szer használatával gyógyítottam és hogy e szer használatát után javulás állott be, mert vizeletének elpárologtatása után sokkal kevesebb czukor maradt hátra. A Warner Safe Diabetes Curájának ára füvegenként 2 frt és majdnem minden gyógytárban kapható. Használati tudósítást tartalmazó füzet ingyen és bérmentve kapható, csak Warner H. H. és Társához Pozsonyban kell fordulni.

— A Schvarecz-féle könyvkötészetbe egy jó magaviseletű fiú t a n o n e z u l felvételik.

Irodalom.

— A „Képes Családi Lapok“ új évi száma, azon alkalomból, hogy pályafutásának tizedik évét betöltötte s a második tizedbe lépett: valóságos jubiláris szám. Rendkívül érdekes tartalmát koszosus regényírónk Jókai Mór arezképe s egy gyönyörű autographált mondata. — Tolnay Lajos arezképe s Dr. Murányi Armin urhoz, a „Képes Családi Lapok“ kiadó-tulajdonosához intézett irodalmi becesel bíró levele, — Rudnyánszky Gyulának „Tíz év“ című költőileg gazdag s ihletteljes költeménye, — Beniczky-Bajza Lenkének arezképe és „Jávör Márta“ című érdekes elbeszélése. — Mikszáth Kálmánnak arezképe és „Csejthe vár és asszonya“ című kedves kis várförténete, — Brankovics Györgynek a „Képes Családi lapok“ szerkesztőjének arezképe és „Hafiza“ című szomorujátékának, zamatos nyelven s költői ihlettel írt előjátéka, — Dr. Murányi Arminnak arezképe és „Mind a kettő hallott“ című csinos beszélykéje, — a „Képes Családi Lapok“ érdekes adatokban gazdag története, — továbbá az első szerkesztőnek Kuliffay Edének az arezképe, — képezik. „Hölgyek Lapja“ című melléklete három csinos divatképet s a családanyáikat, gazdaszonyokat érdeklő cikkeket, — regénymelléklete Brankovics Györgynek „A pénz“ című regényéből első közleményét tartalmaz. Egyszóval a „Képes Családi Lapok“ tíz éves multjához méltóan kezdi meg tizenegyedik évfolyamát s mi csak kellemes irodalmi kötelességünknek teszünk akkor eleget: amidőn a „Képes Családi Lapokat“ a művelt magyar családok pártfogásába ajánljuk. Hogy a „Képes Családi Lapok“ a művelt olvasó közönség igényeinek a jövőben is meg fog minden tekintetben felelni: arra nézve elég kezességet nyújt szerkesztője Brankovics György, aki mint író és publicista széles e hazában ismeretes, s akiről Jókai is úgy nyilatkozott Rudolf trónörökös őfensége előtt, hogy: jeles író, és a kiadótulajdonos: Dr. Murányi Armin, aki a lap érdekében minden áldozatra kész. A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára egész évre 6 frt., félévre 3 frt., negyedévre 1 frt 50 kr. Előfizethető a lap kiadóhivatalába (Budapest, nagy-korona-utca 20.) Előfizetéseket elfogad Schvarecz Sándor könyvkereskedése is.

Hasznos tudnivalók.

Kitűnő sónkapácz. Most a disznóölés idején helyénvalónak látjuk, egy következő kitűnőnek bizonyult huspáczot közölni: 10 kiló disznóhushoz vaszúnt 1 kiló konyhasót, 23 gr. salétromot, 23 gr. sárgaczkrot és 6 liter vizet. A söt czukrot, salétromot és vizet a bepáczolandó hus mennyiségéhez képest, az említett arányban felforraljuk és tökéletes kihűlésük után a husra öntjük. A három kilónál nagyobb darabok 6—7 hétig maradnak a páczban; hogy pedig a folyadék által tökéletesen elfődessenek, helyesen eszelekszünk, ha azokat lenyomtatjuk. Kisebb darabok nagyságukhoz képest rövidebb idő alatt is szép pirosak és izletesek lesznek.

A ludak és kacsaák hizását nagyban előmozdítjuk, ha eleségükbe naponként többször apróra vágott fehér vagy sárgarépat keverünk s ivóvizükbe faszénat teszünk. A faszéntől a ludak nemcsak gyorsan emésztének, hanem egészségesebbek is. Husuk is finomabb és könnyebben emészthető. Ugyan e célból szénport is szoktak az eleségbe keverni. Hogy a szén a vízben a ludak és kacsaák szeretik, az abból is látszik, hogy folyton csipkedik.

A bornak penészes mellékizét az áterjesztés által majdnem mindig sikerült megszüntetni szőlőbogyó hozzáadása folytán. Hogy mennyi bogyót vegyünk ehhez, az a mellékiz fokától függ, ajánlatos 10—20 kggal egy hektóliterre kísérletet tenni. Csupán a borseprő nem vezet célhoz, mivel ez nem tartalmaz erjesztőképes czukrot; ha mégis seprőt akarunk alkalmazni, nádczukrot is kellene hozzáadnunk; ez azonban nem oly előnyös, mint a szőlőnedv vagy a must mivel a nádczukor a már kiejedt borban sokkal lassabban erjed és gyakran hónapokig tart, míg a legutolsó czukor maradék is eltűnt.

Az értéktőzsdéről.

— A „Pénzügyi Utmutató“ tudósítása. —

A karácsonyi ünnepek esendje mítsem változtatott az értéktőzsdé eddigi irányzatán. Általános a nézet, hogy hausse-időszaknak nézünk eléje és e reménységgel szemben a speculatio nem tekintí a drága pénzállást, amely pedig mindenképen ellentétes tényező a magas árfolyamokkal. Az árfolyamok emelkednek, dacára annak, hogy tőzsdéi czélokra csak magas kamat mellett kapni pénzt. Emelkednek, mert a speculatio tudni véli, hogy a Rothschild-csoport az európai tőzsdéken erősen vásárolja a magyar papirokat, hogy ekként előkészítse a conversiót. És mert a magas árfolyamok csak olesó pénz mellett tarthatók fenn, a tőzsdé ugy okoskodik, hogy a pénzdrágaság nem lehet tartós, mely nézetében a januári szelvénybeváltás által előidézendő nagy pénzforgalomra támaszkodik.

Legközelebb megvállik, hogy mennyiben bir alappal a jelzett okoskodás. Egyelőre constatálhatjuk, hogy a szilárd hangulat legutóbb fokozódott és a szerbiai események csak kevésbé alterálták a tőzsdét. Legfeljebb a járadékok mozgalmára voltak mulólagos hatással, amint általában állampapírok érzékenyebbek a politikai események iránt, főleg ha ezek a Balkánfélszigeten mennek végbe.

A fontosabb értékpapírok heti árváltozása kitűnik a következő összeállításból:

	Decz. 18.	decz. 26.
4% magy. aranyjáradék	101.60	102.—
5% magy. papicjáradék	92.80	93.15
Magyar hitelrészvény	302.25	303.75
Osztrák	304.39	309.—
Pannonia viszontbirt.	1015.—	950.—
Concordia malom	544.—	538.—
Alföldi vasut	193.—	192.—
Kassa-oderbergi vasut	144.50	144.—
Hazai takarékpénztár	7825.—	7875.—
Egyes. f. v. takarékp.	476.—	480.—
Általános takarékp.	96.—	97.50
Északmagy. köszénbánya	113.40	116.—
Ganzgyár	991.—	1045.—
Serfőződe	740.—	735.—
Magy. vöröskeresztgyelet.	12.—	12.75
Cs. kir. körm. arany	5.77	5.73
Napoleonador.	9.62	9.58

Vasuti menetrend.

BUDAPEST—ZIMONYI IRÁNY				
	expr.	szem.	gyors.	omn.
Budapest indulás	5 38	8 —	2 28	9 10
Szabadka érkezés	8 54	1 03	6 06*	8 50
Szabadkáról indulás lefelé	8 59	1 46	6 18*	5 50
Csantavér érkezés	—	2 29	—	6 42
Csantavérről felfelé	—	9 21	1 04	10 26*
Szabadka érkezés	6 08	9 41	1 45	10 52*
" indulás	6 10	9 53	2 25	11 22*
Budapest érkezés	9 40	1 42	7 30*	6 50*

SZABADKA-BAJAI SZÁRNYVONAL.				
		vegy.	szem.	
Szabadka indulás		5 45*	2 45*	
Baja érkezés		8 52	5 02	
Baja ind. as		6 50*	10 26	
Szabadka érkezés		10 —*	12 40	

SZABADKA-ESZÉK-VILLÁNYI IRÁNY.				
		vegy.	szem.	vegy
Szabadka indulás		5 25*	2 10	6 40*
Zombor érkezés		8 05	3 47	9 27
Eszék		1 47	6 18	4 25
Villány		3 47	—	6 21
Villány indulás		—	1 08	9 20*
Eszék indulás		8 26	3 46	11 31
Zombor		11 19	8 10*	6 59
Szabadka érkezés		12 55	10 42*	9 05

HORGOS—SZABADKA és HORGOS—SZEGED.				
	szem. v.	szem. v.	vegy	
Horgosról indul	8.40	12.25	9.36*	
Szabadkára érkezik	9.34	1.20	10.36	
Horgosról indul	3.34	7.27*	6.35	
Szeged érkezés	4.13	8.06*	7.16	

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos: Schvarecz Sándor.

